

Η συμβολή του ΕΚΠΑ στην αντιμετώπιση της πανδημίας

Του ΘΑΝΟΥ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ*

Εδώ και δύο χρόνια η χώρα μας διέρχεται μια δύσκολη περίοδο λόγω της πανδημίας του SARS-CoV-2, με αποκορύφωμα την τωρινή έξαρση. Η συνεισφορά του ΕΚΠΑ στην εθνική αυτή προσπάθεια ήταν και παραμένει διαρκής και σημαντική. Όλη αυτή την περίοδο, βασικό μέλημά μας είναι να συνεχίσει το πανεπιστήμιό μας αδιαλείπτως το έργο του ως προς την άρτια μετάδοση της γνώσης, την πρωτοποριακή έρευνα για την παραγωγή νέας γνώσης και την προσφορά υπηρεσιών υψηλής ποιότητας Παιδείας και Υγείας προς την πολιτεία και την κοινωνία. Όλο το δυναμικό –μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ, ΕΤΕΠ, ερευνητές και διοικητικά στελέχη– των κλινικών και των εργαστηρίων της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ βρέθηκαν εξαρχής στο επίκεντρο, καλύπτοντας πολύ μεγάλο μέρος των κλινικών και εργαστηριακών αναγκών στην Αττική. Στις κλινικές αναφορές του ΕΚΠΑ έχει νοσηλευθεί περίπου το ένα τρίτο των διασωληνωμένων ασθενών με τη λοίμωξη COVID-19 και περισσότεροι από τους μισούς ασθενείς που δεν διασωληνώθηκαν τους πρώτους 12 μήνες της πανδημίας. Τα Εργαστήρια Μικροβιολογίας, Βιοπαθολογίας, Υγιεινής και Επιδημιολογίας του ΕΚΠΑ ήταν εξαρχής στο επίκεντρο των δράσεων, καλύπτοντας με εξει-

δικευμένες μοριακές εξετάσεις τις διαγνωστικές ανάγκες πολλών νοσοκομείων και κέντρων υγείας ευρύτερων γεωγραφικών περιοχών. Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που συγκροτήθηκε από την πολιτεία στελεχώθηκε με έμπειρους ειδικούς, σημαντικό αριθμός των οποίων είναι στελέχη του ΕΚΠΑ. Το ΕΚΠΑ, συμμετέχοντας στην εμβληματική εθνική δράση SARS-CoV-2-GR, έχει πραγματοποιήσει την ανάπτυξη και εφαρμογή εγχώριων μοριακών και ανοσολογικών διαγνωστικών μεθόδων για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Για την αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας, το ΕΚΠΑ πήρε σειρά πρωτοβουλιών και δράσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες της κρίσης με την οργάνωση και λειτουργία της ανοιχτής Γραμμής Ψυχιατρικής και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης εθνικής εμβέλειας. Το Τμήμα Χημείας του ΕΚΠΑ συνέβαλε καθοριστικά στην επιδημιολογία λυμάτων και ανέπτυξε πρωτόκολλο για τη μέτρηση του ιικού φορτίου σε λύματα/απόβλητα και στατιστικό μοντέλο πρόβλεψης με το οποίο γίνεται υπολογισμός του πραγματικού αριθμού των νοσούντων. Προσφάτως, στο Εργαστήριο Βιολογίας του ΕΚΠΑ αναπτύχθηκε νέα μοριακή μεθοδολογία για τον ακριβή προσδιορισμό του

μεταλλαγμένου στελέχους «Ομικρον». Το ίδρυμά μας συμμετέχει σε πολλές διεθνείς ερευνητικές κλινικές μελέτες για τη θεραπευτική αντιμετώπιση της COVID-19. Με σειρά μελετών διερευνάται η αποτελεσματικότητα των εμβολίων σε υγιείς εθελοντές και σε ασθενείς με αιματολογικά και ογκολογικά νοσήματα. Η σημαντική ερευνητική δραστηριότητα του ΕΚΠΑ τεκμαίρεται και από την ανάλυση της βιβλιογραφικής βάσης δεδομένων Scopus, όπου έως 28/12/2021 καταγράφεται το εξής ερευνητικό έργο από το ΕΚΠΑ ή/και με συμμετοχή του ΕΚΠΑ: 1.042 δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Εξ αυτών, 334 δημοσιεύσεις το 2020 και 708 το 2021. Το έργο αυτό έχει λάβει ήδη 16.817 αναφορές στη διεθνή βιβλιογραφία με h-index 49.

Επιπροσθέτως, το ίδρυμά μας συνέβαλε και συμβάλλει αποφασιστικά στην ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις εξελίξεις και την πορεία της πανδημίας, παρέχοντας αξιόπιστη πληροφόρηση στους πολίτες, μέσα από τη συμμετοχή πολλών στελεχών του σε ενημερωτικές εκπομπές και δελτία ειδήσεων. Το ΕΚΠΑ οργανώνει διαδικτυακές διαλέξεις, ημερίδες, σεμινάρια και συζητήσεις, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, ιατρικών και άλλων, σε συνάρτηση με την

πανδημία. Στον νέο κόμβο επικοινωνίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), <https://hub.uoa.gr/>, έχει δημιουργηθεί ειδικό τμήμα για την ενημέρωση του κοινού για τις πρόσφατες έρευνες και τα νέα δεδομένα στην αντιμετώπιση της COVID-19 (https://hub.uoa.gr/category/covid_19/). Για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και ιδίως των νέων και των φοιτητών για την ανάγκη του εμβολιασμού, εκτός των άλλων πρωτοβουλιών δημοσιότητας, δημιουργήθηκε ειδικό ενημερωτικό spot το οποίο προβλήθηκε στα ΜΜΕ. Η συμβολή του ιδρύματος στην αντιμετώπιση της κρίσης έχει αποτυπωθεί και στην πορεία του στις διεθνείς κατατάξεις. Στην πρόσφατη παγκόσμια κατάταξη πανεπιστημίων Best Global University Ranking 2022 καταλαμβάνει την 46η θέση παγκοσμίως για την έρευνα, τη διδασκαλία και την προσφορά του στο επιστημονικό πεδίο - ερευνητικό αντικείμενο των «μεταδοτικών ασθενειών». Το πανεπιστήμιό μας προχωράει στη νέα χρονιά με αισιοδοξία για τις δυνατότητές μας ως προς την ασφαλή και οριστική αντιμετώπιση της πανδημίας.

* Ο κ. Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής της Ιατρικής Σχολής και πρόεδρος του Πανεπιστημίου Αθηνών.